

Motion till riksdagen 2008/09:Sf377

av Mikael Oscarsson och Ingemar Vänerlöv (kd)

Socialförsäkringarna och unga mammor

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av socialförsäkringssystemet så att det fungerar tillfredsställande för både gravida och mödrar.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligheter till boende för unga föräldrar.

Motivering

Det hävdas ofta att abort är ett val, men för många gravida upplevs inte alternativet att föda barnet som en valmöjlighet. Det vanligaste skälet till abort verkar efter en kunskapsöversikt vara just "ekonomiska skäl":

En studie av Larsson, Aneblom, Odlin och Tydén som publicerats i *Acta Obstetrica et Gynecologica Scandinavica – Reasons for pregnancy termination, contraceptive habits and contraceptive failure among Swedish women requesting an early pregnancy termination (2002)* – visade att över 30 procent av dem som gjorde abort, valde det av ekonomiska skäl.

I Xist/Kvinnoforums intervjustudie *Unga mammors röster (2003)* visade det sig också att somliga unga kvinnor i dag pressas att välja abort, ibland genom att inte ges ekonomiska möjligheter att kunna välja att föda barnet.

I Maria Ekstrands nya doktorsavhandling från april 2008, *Sexual Risk Taking*, framgår det att unga kvinnor "av praktiska, social och ekonomiska skäl" inte såg fullföljandet av graviditeten som ett realistiskt alternativ.

I Lars I Holmbergs doktorsavhandling *Health, Risk-Taking Behaviour and Sexuality in Swedish Adolescents (Uppsala universitet, 2007)* framgår det att 72 procent av de 119 tillfrågade klinikerna anser att "social/economical problems" är en av de tre viktigaste orsakerna till abort.

Fel! Okänt namn på

Alla de ovan nämnda studierna visar att Sveriges socialförsäkringssystem är otillräckliga för att tillmötesgå behoven hos unga föräldrar.

I Norge har man framgångsrikt minskat antalet tonårsaborter under många år, genom att öka engångsstödet till kvinnor från 3 000 till dagens 34 000 norska kronor. Kritiken mot avsaknaden av alternativ har varit stor och den förre statsministern för Höyre, Kåre Willoch, har hävdad att "dagens födselspolitik er abortfremkallende". I en jämförelse är de norska ersättningsystemen redan nu åtskilligt generösare än de svenska.

Situationen för oplanerat gravida och unga mödrar har Stiftelsen Kvinnoforum belyst i en rapport från 2003. Resultatet var nedslående. Rapporten lyfter fram åtskilliga förändringar som behövs i bland annat socialförsäkringssystem samt utbildningssatsningar och möjligheter till boende för unga föräldrar. Det otillräckliga ekonomiska stödet begränsar, enligt rapporten, unga kvinnors möjligheter "att använda sina resurser och att påverka sin situation" och kan bidra till en "stigmatisering av deras situation som utsatta".

I Sverige är det den sjukpenningsgrundande inkomsten som Försäkringskassan baserar sin ersättning på för till exempel sjukpenning, föräldrapenning, havandeskappenning och tillfällig föräldrapenning. För en kvinna som efter studier har börjat arbeta kan föräldrapenningen uppgå till ca en kvarts miljon kronor. En kvinna som inte har slutfört studierna är ofta tvungen att vända sig till socialtjänsten för att kunna klara sig över huvud taget. Det är inte rimligt att de kvinnor som behöver det mest får minst.

Stockholm den 7 oktober 2008

Mikael Oscarsson (kd)

Ingemar Vänerlöv (kd)